

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **I. S.**, zastoupená JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 11. 2023, č. j. 13 Az 24/2023 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 30. 8. 2023, č. j. OAM-1141/ZA-ZA11-D02-2023, zastavil řízení o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „*zákon o azylu*“), jelikož tato žádost byla nepřipustná dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný zároveň rozhodl, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „*nařízení Dublin III*“), je Finská republika.

[2] Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí žalobu u Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“), ve které namítala, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, jelikož žalovaný nezohlednil nejlepší zájem nezletilých dětí žalobkyně, a že žalovaný neposoudil stav azylového procesu ve Finské republice a jeho systematické nedostatky ve vztahu k situaci žalobkyně a její rodiny.

[3] Městský soud žalobu zamítl rozsudkem ze dne 8. 11. 2023, č. j. 13 Az 24/2023 - 26, jako nedůvodnou. Dospěl k závěru, že žalovaný nepochybil při určení příslušnosti

členského státu podle čl. 12 nařízení Dublin III a že napadeným rozhodnutím nedojde k nepřiměřenému zásahu do rodinného a soukromého života žalobkyně. Uvedl, že žalovaný podrobně a srozumitelně odůvodnil svůj závěr, že žalobkyni ve Finské republice nehrozí nelidské a ponižující zacházení v souvislosti s vedením řízení o mezinárodní ochraně. Městský soud dále konstatoval, že žalovaný nepřekročil meze správního uvážení, jestliže za daných okolností neshledal důvody pro dobrovolné převzetí příslušnosti podle čl. 17 nařízení Dublin III, a že žalovaný své úvahy dostatečně odůvodnil.

[4] Proti rozsudku městského soudu podává žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatelka důvod přijatelnosti kasační stížnosti shledává v „konstatování Městského soudu v Praze, který v bodě 30. uvedl, že s ohledem na velmi širokou škálu judikatury Nejvyššího správního soudu a Soudního dvora disponuje žalovaný velmi širokým prostorem pro úvahu, zda přistoupí k aplikaci čl. 17 diskreční ustanovení a tato okolnost dává městskému soudu omezenou možnost přezkumu.“ Stěžovatelka dále uvádí, že se městský soud „nedostatečně zabýval celým vývojem situace ve věci její žádosti o mezinárodní ochranu, respektive posouzením důvodů k převzetí příslušnosti k řízení o žádosti“ a že rezignoval na přezkum ve věci poučovací povinnosti žalovaného dle čl. 4 odst. 2 a čl. 5 odst. 1 nařízení Dublin III.

[6] Dle stěžovatelky se městský soud dostatečně nezabýval její situací, nezohlednil nejlepší zájem jejích nezletilých dětí a pouze převzal argumentaci žalovaného. Stěžovatelka též nesouhlasí se závěrem městského soudu, že žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil, proč nevyužil diskreční oprávnění dle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III; podle ní totiž žalovaný ve svém rozhodnutí nezohlednil nejlepší zájmy dětí stěžovatelky. Rovněž namítá, že žalovaný její žádost neposuzoval společně s žádostí jejího manžela a dětí a že byla žalovaným nedostatečně poučena o tom, že má své přání postupovat podle čl. 10 nařízení Dublin III projevit písemně. Stěžovatelka rovněž považuje za nepřezkoumatelný závěr žalovaného, že rozhodnutím nedojde k nepřiměřenému zásahu do jejího rodinného a soukromého života, jelikož i v případě žádosti jejího manžela a dětí je příslušným státem Finská republika, a k rozdělení rodiny tedy nedojde.

[7] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s napadeným rozsudkem. Považuje svoje závěry ve vztahu k čl. 17 nařízení Dublin III za dostatečně a srozumitelně odůvodněné. Stěžovatelka podle žalovaného neuvádí žádné skutečnosti, které by jí bránily žádat o mezinárodní ochranu ve Finské republice. Nejlepší zájem dětí stěžovatelky žalovaný posuzoval v řízení o jejich žádosti. Dle jeho názoru je v nejlepším zájmu dětí, aby byly společně s rodiči, bez ohledu na zemi, kde právě pobývají. Děti stěžovatelky si rovněž za několik měsíců nevytvořily natolik silné sociální vazby v České republice, aby je případná změna prostředí ovlivnila natolik negativně, že by nebyla možná jejich integrace jinde.

[8] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musel posoudit otázku její přijatelnosti. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí

pokračování

může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu existuje zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní pochybení ve smyslu uvedeném pod bodem (4) půjde především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení současně zdůraznil, že není v rámci poslední kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoli pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Tato kritéria přijatelnosti kasační stížnosti jsou použitelná i po novele § 104a odst. 1 s. ř. s., která s účinností od 1. 4. 2021 rozšířila okruh případů, při jejichž přezkumu zdejší soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 – 28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[9] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s., neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Ani jednu ze situací popsaných v předcházejícím odstavci Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci neshledal, a to na základě níže uvedených důvodů.

[10] Stěžovatelka v kasační stížnosti nijak nerozporuje příslušnost Finské republiky k posouzení její žádosti dle čl. 3 odst. 1 ve spojení s čl. 12 nařízení Dublin III. Její kasační stížnost se tak týká především otázky aplikace čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. K této otázce se však Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již opakovaně vyjádřil (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016 - 26, a ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 - 24, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2023, č. j. 2 Azs 26/2023 - 51, a ze dne 19. 7. 2023, č. j. 9 Azs 141/2023 - 24). Ostatně stěžovatelka, žalovaný i městský soud na judikaturu Nejvyššího správního soudu hojně odkazovali. Judikatura tohoto soudu je v řešení dané otázky konstantní, Nejvyšší správní soud s ohledem na okolnosti projednávané věci neshledal potřebu se od ní odklonit, a ani stěžovatelka sama v kasační stížnosti takový postup nenavrhuje.

[11] Co se týče prvního výše uvedeného důvodu přijatelnosti kasační stížnosti dle stěžovatelky, Nejvyššímu správnímu soudu z uvedeného tvrzení není zřejmé, v čem přesně stěžovatelka spatřuje důvod přijatelnosti. Městský soud v bodě 30 napadeného rozsudku uvedl, že „[m]á-li žalovaný ve světle výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu a Soudního dvora tak široké pole pro úvahu při práci s diskrečním ustanovením, pak jeho rozhodnutí v této části při velmi omezeném soudním přezkumu ob stojí.“ V tomto tvrzení se městský soud nedopustil žádného pochybení, které by mohlo založit přijatelnost kasační stížnosti. Městský soud v souladu s ustálenou judikaturou kasačního soudu konstatoval, že žalovaný má „široké pole“ pro úvahu při práci s diskrečním ustanovením, jelikož užití čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III není nijak zvlášť podmíněno a je tedy čistě na žalovaném, zda se rozhodne tohoto ustanovení využít či nikoliv (srov. rozsudek Soudního dvora

Evropské unie ze dne 23. 1. 2019, ve věci *M.A. a další*, C-661/17). Nejvyšší správní soud již dříve ve své judikatuře uvedl, že diskreční oprávnění v čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III nepředstavuje povinnost, ale pouze možnost posoudit žádost o mezinárodní ochranu a že na jeho aplikaci nemá žadatel právní nárok (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2023, č. j. 4 Azs 107/2023 - 38). Městský soud rovněž v souladu s ustálenou judikaturou kasačního soudu konstatoval, že soudní přezkum správního uvážení ohledně užití diskrečního oprávnění je omezený. Nejvyšší správní soud se k této otázce vyjadřoval např. ve výše citovaném rozsudku č. j. 4 Azs 107/2023 - 38, kde uvedl, že „[s]právní soudy mohou využití správního uvážení obsaženého v čl. 17 odst. 1 Dublinského nařízení přezkoumávat pouze omezeně, tedy posoudit, zda správní rozhodnutí nebylo zatíženo svévolí rozhodujícího orgánu, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem; nemůže však posuzovat, zda mělo být diskreční oprávnění využito, či nikoliv.“

[12] K dalším stěžovatelkou tvrzeným důvodům přijatelnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že tyto posoudil jako námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Vedle toho stěžovatelka v kasační stížnosti namítá i nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného. Pokud by některá z těchto námitek byla důvodná, jednalo by se o tak závažnou vadu, že by vždy představovala důvod přijatelnosti.

[13] Nejvyšší správní soud však tyto námitky shledal nedůvodnými. Rozhodnutí žalovaného je řádně a srozumitelně odůvodněno. Je z něj patrné, z jakých podkladů žalovaný při rozhodování vycházel a jakými úvahami se řídil. Stěžovatelka nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného shledává zejména v tom, že žalovaný při úvaze o aplikaci čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III nezohlednil nejlepší zájem jejich nezletilých dětí. K tomuto Nejvyšší správní soud v první řadě připomíná, že dle judikatury tohoto soudu „[n]ení přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se (toliko) dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat“ (viz rozsudek ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017 - 38).

[14] Tyto vady rozhodnutí žalovaného nevykazuje, naopak z něj jasně vyplývá, že při svém rozhodování zvažil i zájem dětí stěžovatelky a jejich dosavadní slabou integraci v České republice, a to i přesto, že nebyly přímo účastníky řízení a rozhodnutí žalovaného na ně tak dopadá pouze zprostředkovaně. Pouhá skutečnost, že žalovaný nerozhodl ve prospěch toho, co stěžovatelka považuje za nejlepší zájem svých dětí, nemůže založit nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného a je již otázkou vlastního právního posouzení.

[15] Stěžovatelka tvrdí, že městský soud pouze rekapituloval žalobní argumenty, aniž by se k nim blíže vyjádřil. Toto tvrzení však obsahu napadeného rozsudku neodpovídá. Městský soud na žalobní argumentaci dostatečně reagoval především v odstavcích 18 až 21 a 31 až 34 napadeného rozsudku, v nichž se neztotožnil s námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, uvedl, z jakých důvodů nepovažuje rozhodnutí žalovaného

pokračování

za nezákonné, a odkázal přitom i na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu. K tomu lze pro úplnost dodat, že Nejvyšší správní soud stabilně judikuje, že není chybou, pokud se soud s posouzením správních orgánů ztotožní a pro stručnost na jejich závěry odkáže. Měl by však v odůvodnění rozsudku vyložit, proč tak učinil, popřípadě přidat alespoň vlastní krátké hodnocení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, č. 1350/2007 Sb. NSS). Těmto požadavkům městský soud dostál.

[16] K námitce stěžovatelky, že se městský soud nezabýval neposouzením žádosti stěžovatelky společně s žádostí jejího manžela a dětí a porušením poučovací povinnosti žalovaného podle čl. 4 odst. 2 a čl. 5 odst. 1 nařízení Dublin III, Nejvyšší správní soud uvádí, že tyto námitky stěžovatelka poprvé uvedla až v kasační stížnosti. Městský soud proto nepochybil, pakliže se těmito skutečnostmi nezabýval. Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že, jelikož stěžovatelka výše uvedené námitky poprvé uvedla až v kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud k nim s odkazem na § 109 odst. 5 s. ř. s. při posuzování přijatelnosti kasační stížnosti nepřihlédl.

[17] Nejvyšší správní soud proto k námitce nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu shrnuje, že i tento je řádně, srozumitelně a logicky odůvodněn. Městský soud se v něm dostatečně a přesvědčivě vypořádal s podstatou žalobní argumentace. Napadený rozsudek tedy není nepřezkoumatelný.

[18] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v řízení před městským soudem nedošlo k zásadnímu pochybení, a stěžovatelka v kasační stížnosti ani nepředestřela žádnou právní otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů a k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury. Takovou otázku nedovodil ani z obsahu napadeného rozsudku či ze soudního a správního spisu. Stěžovatelka nepředestřela ani jiný relevantní důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[19] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[20] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o stěžovatelčině návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože ve věci bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí.

[21] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 – 33, část III. 4.; č. 4170/2021 Sb. NSS).

[22] Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. ledna 2024

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu